

fraraade at vedtage det foreliggende Ændringsforslag.

Poul Christensen: Det ærede Medlem for Grenaa (Pedersen-Nyskov) paa-beraabte sig første Gang, han havde Ordet, at Kommissionen egentlig kun havde ønsket 1 Skole, men at det var blevet til 2. Jeg vil imidlertid gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det kan dog ikke være Meningen, at fordi en Kommission paa et for lang Tid siden tilbagelagt Tidspunkt ikke har ønsket mere end 1 eller 2 Skoler, er dermed fastslaaet, at man ikke senere kan gaa videre. Denne Grund kan der ikke være Tale om at anerkende nu. Jeg har nærmest opfattet den Lov, der blev vedtagen om Husmandsskolernes Oprettelse, som et Forsøg, man kunde gaa videre med, hvis det viste sig, at det lykkedes, og som det allerede er anført af den ærede Forslagsstiller, er Kærehave jo ret stærkt overfyldt, og man er gaaet til meget store Udvidelser, Udvidelser, der have kostet op mod 50,000 Kr. Dette beviser, at der netop har været en Trang til Stede paa dette Omraade.

Det ærede Medlem for Grenaa sagde endvidere, at det var ikke ganske klart, at det var Husmændene, der havde vist Interesse for denne Sag, for hvis det var klart, vilde Stillingen maaske være en anden. Jeg opfattede det ærede Medlem saadan. Jeg vil da spørge, paa hvilken Maade skulde Husmændene vise deres Interesse stærkere, end de have gjort netop her, hvor de selv have baaret alle Ofre og have rejst Skolen uden at have faaet de 60,000 Kr. af Staten, som de andre Skoler have faaet. (*Anders Nielsen:* Er den rejst?) Det forekommer mig, at der bliver spurgt, om den er rejst, det er jo ligegyldigt, det er ikke dette Spørgsmaal, der er Tale om her, Skolen er rejst ved frivillige Bidrag, ved Husmændenes eget Initiativ, og det, Husmændene nu ønske, er kun at faa Skolen anerkendt straks, saa at den ikke skal vente paa Tilskud i 2 Aar, det er det hele. Det økonomiske Resultat af dette Forslags Vedtagelse vilde blot være en Udgift for Staten af 1,500 Kr. aarlig i 2 Aar, og ere de Herrer saa bange for at yde den Slags Bevillinger, saa for mig gerne, jeg havde blot ikke tænkt mig det.

Jeg lyser ogsaa efter at erfare de fynske Repræsentanters Stilling til dette Spørgsmaal, thi jeg tror, det er ikke noget ganske lille Spørgsmaal. De skulle nok paa deres fremtidige Vej møde og gøre Bekendt-

skab med det, det haaber jeg i alt Fald. Et Principspørgsmaal kan det ikke være, Principet er brudt ved Oprettelsen af de 2 Skoler. Et stort pekuniært Spørgsmaal kan det heller ikke være, thi det hele, det drejer sig om, er 1,500 Kr. aarlig i 2 Aar, men Husmændene have vist Interesse, det vil jeg sige det ærede Medlem fra Grenaa (Pedersen-Nyskov) en Gang til, saa hvis der ikke er andet, der mangler, kan det ærede Medlem udmærket godt stemme for dette Forslag, der højst resulterer i 3,000 Kroner.

Berntsen: Det ærede Medlem for Otterup (Mads Larsen) er saa elskværdig at appellere til mig, men da jeg allerede har udtalt mig om dette Spørgsmaal ved Sagens første Behandling, kan det ærede Medlem ikke være i Tvivl om, hvor jeg staar i denne Sag. Jeg advarede da det ærede Medlem mod at fremsætte et Forslag af den Art som det Forslag, her foreligger til Behandling, og jeg har selvfølgelig ikke forandret min Opfattelse siden. Der er allerede gjort opmærksom paa, at man i 1902 vedtog som Forsøg at oprette 2 specielle Husmandsskoler, hvis Hovedopgave det skulde være at arbejde for Husmandsbrugenes Bierhverv. Vi ere ikke naaede videre ad den Vej end til at faa den ene af disse Skoler i Gang, nemlig den i Kærehave paa Sjælland. Den anden Skole, der er vedtagen for Jyllands Vedkommende ved Lov af 1902, er under Opsejling, men er ikke kommen i Gang endnu. (Afbrydelse: Den er lige begyndt.) Den er maaske lige begyndt, men vi have altsaa ingen Erfaringer derfra endnu.

Det var et nyt Forsøg paa at oprette specielle Husmandsskoler, og jeg har været noget i Tvivl om og er fremdeles noget i Tvivl om, hvorvidt det er en rigtig Vej, man er inde paa ved at lave saadanne Klasse-skoler. Jeg tror tværtimod, at en sund Udvikling i vort Folk vil føre mere i Retning af at slette Klasseforskellen end at uddybe den, og jeg tror for øvrigt, der ikke er stor Forskel paa Gaardmandsbørn og Husmandsbørn. Der er nu en Mængde Husmandsbørn, der søge de almindelige Folkehøjskoler og de almindelige Landbrugsskoler, og der viser sig ikke saa himmelvid Forskel paa de to Arter af unge Mennesker, at der er Anledning for os til fremdeles at tage Hensyn til „Kløften“ imellem dem. Tværtimod synes jeg, der er al Anledning til at samle dem i Skoler, hvor man sørger for, at de faa en god og sund Udvikling, en Oplysning, der kan